

รายงานการประชุม
คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายจิรัชย์ มูลทองโร่ย	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาววิลาวัลย์ ตาน้อย	ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และสนับสนุนการพัฒนา	ที่ปรึกษา
๔. นายพรชัย สุริยะเวช	ระบบราชการ แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๕. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
๖. นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๗. นายสมศักดิ์ อรรฆศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง	กรรมการ
๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๙. นางชุติมา หาญเผชิญ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ มุสิกพันธ์	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๑๑. นายภาณุ จันทร์เจียวใช้	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๒. นายดุขฎิ สุวัฒนวิทยากร	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๓. นายจเด็จ อินสว่าง	กรรมการร่างกฎหมายประจำ	กรรมการ
๑๔. พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๕. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๖. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๗. ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
๑๘. ศาสตราจารย์พิเศษกมลชัย รัตนสกววงศ์	และสังคมแห่งชาติ แทนเลขาธิการคณะกรรมการ	
๑๙. ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรณานันท์	พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๒๐. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	

๒๑. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๒. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. นายซีร่อนชันคาร ปาทาน	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๔. นายชนัฐพงศ์ ศรีวิเศษ	ปลัดเมืองพัทยา แทนนายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๕. นายมังกร ยนต์ตระกูล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
๒๖. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๒๗. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๒๘. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๒๙. นายฉน ก้อนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก	กรรมการ
๓๐. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๑. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๒. นายสำเนา รัชมิทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	กรรมการ
๓๓. นางชื่นชีวัน ลิ้มปรีระกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ	ติดราชการ
๒. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ	ติดราชการ
๓. นายอุดร ตันติสุนทร	กรรมการ	ติดภารกิจ
๔. นายบุญเลิศ น้อมศิลป์	กรรมการ	ติดภารกิจ
๕. นายพรชัย ไควสุรัตน์	กรรมการ	ระงับการปฏิบัติราชการชั่วคราว ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๕๘
๖. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนมเจริญ	กรรมการ	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาวญาติกา นิธิธีราพร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นางดวงใจ กล่อมจิตต์	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๗. นางสาวมุสดี เหลืองพิชิต	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๘. นางสาวอุษา ติรกาญจนกุล	สำนักงบประมาณ
๙. นางสาวพรทิพย์ เอ็กกันหา	สำนักงบประมาณ
๑๐. นางสาวนวลจันทร์ สุขอินทร์	สำนักงบประมาณ
๑๑. นายพหล แก้วเอียน	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑๒. นายชฎิล โรจนานนท์	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๓. นายอุปราษ พันธุ์ศักดิ์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๔. พ.จ.อ.สาคร สิทธิศักดิ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. นายชินทร์ สัจจามัน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๖. นายจุมพล สมุทรวินิจพันธ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗. นายจิรเมธ บัวงาม	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๘. นางพิกุล หงษ์วิไล	กรุงเทพมหานคร
๑๙. นางสาวนภา ชมไพบูลย์	กรุงเทพมหานคร
๒๐. ว่าที่ร้อยตรีชาญยุทธ เกื้ออรุณ	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๒๑. นายภูวนนท์ คงหนองช้าง	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๒๒. นายไพรัตน์ เพชรราช	เทศบาลนครแหลมฉบัง
๒๓. นางสาวกัญญาณัฐ อ่อนศรี	เทศบาลเมืองพระประแดง
๒๔. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

เลขานุการ รายงานว่า ได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ถ.ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๖๖๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ แล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑. นายพรชัย ชีระเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑.๑ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) หน้าที่ ๙ จากเดิม “นายพรชัย ชีระเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า อยากให้มีเพิ่มเติมระบุไว้ในแผนว่า ประการที่ ๑ คือเรื่องของการที่มีข้อมูลด้านการคลังที่ทันสมัย ครบถ้วน สมบูรณ์ และถูกต้อง ที่หน่วยงานได้นำมาประกอบการพิจารณาว่าการจัดสรรรายได้ เงินอุดหนุนข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง และทันเวลา เพราะฉะนั้นถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะ อบท. และหน่วยงานกำกับได้ จัดทำฐานข้อมูลร่วมกันให้มีข้อมูลด้านการคลังที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ก็จะเป็นประโยชน์มาก ประการที่ ๒ ความเป็นไปได้ในการจัดสรรรายได้ร้อยละ ๓๕ ในปี ๒๕๖๓ นั้น ต้องพิจารณาถึงเรื่องความสามารถของ อบท. ซึ่งปัจจุบันมีร่างกฎหมายที่ อยู่ในการพิจารณาของกรรมาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งหากมีการนำมา บังคับใช้ในปี ๒๕๖๒ จะทำให้การเก็บภาษีรายได้เพิ่มขึ้น ปีละ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้มีโอกาสที่จะจัดสรร รายได้ร้อยละ ๓๕ อย่างที่อยู่ในร่างแผนก็จะเป็นไปได้”

ขอแก้ไขเป็น “นายพรชัย รัฐระเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ควรเพิ่มเติมเรื่องการจัดทำฐานข้อมูลการคลังท้องถิ่นในร่างแผนการกระจายอำนาจ โดยให้หน่วยงานที่กำกับดูแลการดำเนินงานของ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลการคลังท้องถิ่นให้มีความทันสมัย ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดสรรรายได้และเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. เป็นต้น สำหรับความเป็นไปได้ที่สัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาลสุทธิจะเท่ากับอัตราร้อยละ ๓๕ ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ นี้ ต้องพิจารณาให้ อปท. สามารถจัดเก็บรายได้ในส่วนของ อปท. เพิ่มขึ้นด้วย เช่น การจัดทำร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการการสภาพัฒนาการศานติบัญญัติแห่งชาติ หากมีผลบังคับใช้ในปี ๒๕๖๒ คาดจะทำให้ อปท. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างปีละ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นต้น”

๑.๒ ระเบียบวาระที่ ๔.๒ หน้าที่ ๑๒ จากเดิม “นายพรชัย รัฐระเวช กล่าวว่า ตามที่ผู้แทนสำนักงบประมาณชี้แจงเป็นเรื่องของการบริหารงบประมาณก็เข้าใจ แต่ถ้าไม่เพียงพอขอรับจัดสรรเพิ่มจากวงเงินงบประมาณจะไม่ใช้ประเด็นเดียวกัน ถ้าบอกว่าเป็นเรื่องของการบริหารงบประมาณก็คงไม่เป็นไร แต่ควรระบุในรายงานข้อเท็จจริงให้ชัดเจน” ขอแก้ไขเป็น “นายพรชัย รัฐระเวช กล่าวว่า ตามที่ผู้แทนสำนักงบประมาณชี้แจงรายละเอียดเป็น เรื่องการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการบริหารงบประมาณ ดังนั้น การรายงานข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมควรให้มีความชัดเจน”

๒. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง ขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๒.๑ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ หน้าที่ ๙ จากเดิม “นางสาวสุภัค ไชยวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ในเรื่องของการปฏิบัติสำหรับการกำหนดสัดส่วนร้อยละ ๓๕ ต่อรายได้รัฐบาล ขอให้มีการประเมินว่าการที่ถ่ายโอนมีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะส่งให้ทางสำนักงบประมาณในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะใช้เป็นตัวกำหนดสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของ อปท. ในแต่ละปีว่าควรจะเพิ่มขึ้นเท่าไรเพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดเป้าหมาย ในเอกสารประกอบการประชุมจะมีคาน้ำ หน้า ๑๗ จากร้อยละ ๓๕ ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ น่าจะเป็นงบประมาณปี ๒๕๖๓

ขอแก้ไขเป็น “นางสาวสุภัค ไชยวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ในทางปฏิบัติของการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาลสุทธิในอัตราร้อยละ ๓๕ ขอให้มีการประเมินการที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท. ว่ามีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงบประมาณใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการกำหนดเป้าหมายสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาลสุทธิว่าแต่ละปีควรจะเพิ่มขึ้นในอัตราเท่าไร

๒.๒ ในเอกสารประกอบการประชุม ร่างแผนการกระจายอำนาจฯ หน้าที่ ๑๗ ข้อ ๒.๑.๑ ที่กล่าวถึงเป้าหมายสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาลสุทธิใกล้เคียงร้อยละ ๓๕ ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ที่ถูกต้องน่าจะเป็นภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๓”

๓. นายสมศักดิ์ อรรถศิลป์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข ขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๓.๑ ระเบียบวาระที่ ๓.๔ หน้าที่ ๒๖ บรรทัดที่ ๓ จากเดิม “...ซึ่งได้นำเสนอผลงานกับนายกรัฐมนตรีเป็นกลไกในการขับเคลื่อน...” ขอแก้ไขเป็น “ซึ่งได้นำเสนอผลงานกับนายกรัฐมนตรีว่าควรมีกลไกในการขับเคลื่อน...”

๓.๒ ระเบียบวาระที่ ๓.๔ หน้าที ๒๖ บรรทัดที่ ๕ จากเดิม "...จึงได้เสนอกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ระหว่างร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี..." ขอแก้ไขเป็น "...จึงได้เสนอกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ซึ่ง พชอ. จะประกอบไปด้วยตัวแทนของทุกภาคส่วน ในอำเภอร่วมเป็นกรรมการ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน และสาธารณสุขอำเภอเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี..."

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ตามที่ได้มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

เลขานุการ รายงานว่า จากการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ประธาน ก.ก.ถ. ได้สั่งการให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำวาระติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามที่ ก.ก.ถ. มีมติที่ประชุมไปแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอรายงานความก้าวหน้าเรื่องที่ดำเนินการตามมติ ก.ก.ถ. ดังนี้

ลำดับ ที่	เรื่อง	เสนอ ก.ก.ถ.	การดำเนินการ
๑.	(ร่าง) แผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. และ (ร่าง) แผน ปฏิบัติ การกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)	ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ๑. เห็นชอบร่างแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓ โดยให้คณะอนุกรรมการเพื่อทบทวนและจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๓) ไปพิจารณาทบทวน และแก้ไขปรับปรุงร่างแผนการกระจายอำนาจฯ ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ ก.ก.ถ. แล้วให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป ๒. มอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจตามร่างแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓	- ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการจัดโครงการเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจฯ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้ ๑. วันที่ ๖-๗ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมโกลเด้นคราวน์ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๒. วันที่ ๑๑-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเรโนนแพ จังหวัดพิษณุโลก ๓. วันที่ ๑๙-๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจริญไฮเต็ล จังหวัดอุดรธานี ๔. วันที่ ๒๕-๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเม้าท์เทนบิช พัทยา จังหวัดชลบุรี

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ การปรับปรุงโครงสร้างตามมาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

เลขานุการ รายงานว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ หรือ ก.พ.ร. เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้าง ตามมาตรา ๑๗ ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ต่อมา ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดกรอบนโยบายในการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องร่วมมือและประสานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่จัดบริการของรัฐหรือที่รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งอาศัยอำนาจนายกรัฐมนตรีในการสั่งการ จึงเห็นด้วยกับการกำหนดให้หน่วยงานดังกล่าวสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี แต่โดยที่หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานตามมาตรา ๑๗ ของร่างพระราชบัญญัติยังไม่เป็นที่ยุติ ในอนาคตอาจมีการปรับเปลี่ยนประกอบกับการกำหนดสถานะของหน่วยงานจะต้องพิจารณาจากภารกิจที่รับผิดชอบเป็นหลัก ดังนั้น อาจกำหนดโครงสร้างหน่วยงานได้เป็น ๓ รูปแบบ

๑) จัดตั้งเป็นสำนักงานคณะกรรมการนโยบายและพัฒนากการปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในสำนักนายกรัฐมนตรี ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

๒) โอนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี

๓) กำหนดเป็นสำนักงานคณะกรรมการการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเหมือนเดิม โดยแยกงานด้านการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ รวมทั้งงานด้านวิชาการไปจัดตั้งเป็นองค์กรมหาชนหรือสมาคม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอการกระจายอำนาจรูปแบบใหม่ ๆ เสนอต่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากที่ผ่านมาการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการดำเนินการในมิติด้านสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ดีและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เช่น งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามในบางภารกิจอาจมีปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งในอนาคตจะต้องศึกษาทบทวนให้ชัดเจนเกี่ยวกับภารกิจที่ได้กระจายอำนาจไปแล้ว มีภารกิจใดบ้างที่สามารถดำเนินการได้ดีหรือมีปัญหาในการดำเนินงาน สำหรับภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้ดี ควรเป็นต้นแบบหรือมาตรฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นฐานรากของการปกครองของประเทศให้เข้มแข็ง นอกจากนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันยังมีปัญหาหลายประการ เช่น การบริหารงานบุคคล เป็นต้น ดังนั้น ในระยะยาวจึงควรศึกษาประเด็นอื่น ๆ ให้ครอบคลุมปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาความเห็นของ ก.พ.ร. แล้ว เห็นว่าความเห็นของ ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ตามข้อ ๑.๑ ที่กำหนดให้จัดตั้งเป็นสำนักงานคณะกรรมการนโยบายและพัฒนากการปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. แล้ว โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นของ ก.พ.ร. ประกอบร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ประธาน กล่าวว่ ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ยังไม่ได้เป็นข้อยุติ เนื่องจากเรื่องนี้จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งจะต้องมีการสอบถามความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น หากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสอบถามความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. ก่อน และประมวลเรื่องทั้งหมดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาน่าจะรวดเร็วกว่า เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการนี้ จึงเสนอสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการประชุมวันนี้ ขอความกรุณาให้ ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ในฐานะที่เป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า มีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะโครงสร้างต่าง ๆ ที่ได้มีการพูดคุยกันในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ ก.ก.ถ. สมควรรับรู้ และจะต้องดำเนินการต่อไป

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ประเด็นในส่วนแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ในรัฐธรรมนูญบัญญัติเพื่อจะรับรองว่าการกระจายอำนาจนั้นเป็นสิ่งที่จะต้องมีอยู่ต่อไป โดยมีกลไกขั้นตอนในการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจให้สามารถเดินหน้าไปได้อย่างเนื่อง รวมทั้งมีกลไกการลดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ตลอดจนภารกิจในส่วนของกฎหมาย ซึ่งในขณะนี้เป็นเรื่องการบูรณาการของท้องถิ่น การมีส่วนร่วม โครงสร้าง อบท. และการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น สำหรับในส่วนของการกระจายอำนาจ จะมีเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาล นอกเหนือจากการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกลไกการกระจายอำนาจ และขั้นตอนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง กรรมการร่างกฎหมายประจำ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า ในส่วนของ อบท. ได้พยายามปรับปรุงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้กว้างขึ้น การบริหารจัดการการเงินการคลัง การบริหารงานบุคคล การจัดบริการสาธารณะให้มีความคล่องตัว และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกรณีที่อาจเกิดปัญหาเรื่องการกระทำ หรือการบริการสาธารณะว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นหรือไม่ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาเรื่องความชัดเจนของการปฏิบัติการกิจ รวมทั้งในการดำเนินการบริการสาธารณะ นอกจากนั้น ยังส่งเสริมให้ อบท. สามารถพัฒนาตนเองได้มากยิ่งขึ้น เพื่อไปสู่การปกครองที่กระจายอำนาจ รวมทั้งการพัฒนาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นกับรัฐบาลให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะต้องทำความเข้าใจ และร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและท้องถิ่น ซึ่งน่าจะทำให้การจัดทำภารกิจ การจัดการบริการสาธารณะต่าง ๆ มีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น อบท. สามารถที่จะมีรายได้ เพื่อรองรับภารกิจที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคต

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ การจัดสรรสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เลขานุการ รายงานว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาเรื่อง สัดส่วนรายได้ของ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบดังนี้

๑. แนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕ โดยนำสัดส่วนรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ อบท. ได้รับในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๓๖ มากำหนดในสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในสัดส่วน ร้อยละ ๒๙.๘๖

๒. ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นหลักการว่า ในกรณีที่รัฐบาลเพิ่มเงินสวัสดิการที่คิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. ให้แก่ประชาชนเพิ่มขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล รัฐบาลต้องจัดสรรเงินอุดหนุนในรายการดังกล่าวเพิ่มให้แก่ อบท. ด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดย สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้นำเรื่อง การจัดสรรรายได้ของ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดให้เป็นหลักการว่า กรณีที่รัฐบาลเพิ่มเงินสวัสดิการที่คิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ให้แก่ประชาชนเพิ่มขึ้นตามนโยบายรัฐบาล รัฐบาลจะต้องจัดสรรเงินอุดหนุนรายการดังกล่าวเพิ่มให้แก่ อบท. ด้วย โดยได้ยกกรณีการจัดสรรเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๖,๐๙๑.๖๒ ล้านบาท แบ่งการจัดสรรให้แก่ กทม. จำนวน ๑๙,๙๗๔.๙๙ ล้านบาท องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒๒๔,๕๒๗.๖๓ ล้านบาท และเมืองพัทยา จำนวน ๑,๕๘๙ ล้านบาท โดยเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อนำไปจ่ายเป็นเงินสวัสดิการให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามนโยบายของรัฐบาลรวม ๗ รายการ ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ ค่าตอบแทน อสม. ค่าใช้จ่ายเรียนฟรี ๑๕ ปี ค่าอาหารกลางวัน และค่าอาหารเสริม (นม) รวมเป็นเงินจำนวน ๑๒๘,๓๐๒.๘๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๑๔ ของเงินอุดหนุนที่ อบท. ได้รับจัดสรร ซึ่งการที่สัดส่วนเงินอุดหนุนรายการดังกล่าวเพิ่มขึ้น จะทำให้เงินอุดหนุนที่ อบท. ใช้สำหรับเป็นงบลงทุนลดลง ส่งผลให้ อบท. มีเงินที่จะจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ลดลงด้วย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องดังกล่าว แล้วมีคำสั่งให้ส่งเรื่องดังกล่าวคืน ก.ก.ถ. พร้อมความเห็นของสำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

สำนักงบประมาณมีความเห็นว่า รายการเงินสวัสดิการที่มีการจัดสรรให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่อยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. ในปัจจุบัน จำนวน ๗ รายการ เป็นภารกิจที่ อบท. ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และเป็นภารกิจถ่ายโอนตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้แก่ อบท. ในภาพรวมและในรายการดังกล่าวเพิ่มขึ้นทุกปีตามภารกิจและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น หากมีการเพิ่มอัตราค่าสวัสดิการตามนโยบายของรัฐบาล รัฐบาลก็จะพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้ อบท. ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตามกำลังเงินของประเทศและฐานะทางการคลังของ อบท. จึงเห็นควรให้ ให้ความเห็นชอบในหลักการการจัดสรรรายได้ของ อบท. ดังกล่าว โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของทางราชการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบ เรื่อง การจัดสรรรายได้ของ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามข้อเสนอของ ก.ก.ถ. เพื่อเป็นหลักประกันให้ อบท. มีงบประมาณเพียงพอไปใช้ในการดูแล จัดทำบริการสาธารณะและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละปีต่อไป

๒. กระทรวงมหาดไทยควรเร่งสนับสนุนและส่งเสริมให้ อบท. พิจารณาทางเลือกในการ จัดหารายได้เพิ่มเติมควบคู่ไปกับการบริหารจัดการเก็บภาษีให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อลดสัดส่วนการพึ่งพาเงินอุดหนุน จากรัฐบาลต่อไป

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นรับทราบข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีและความเห็นของสำนักงานงบประมาณและ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังกล่าว

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ สรุปผลการประชุมสัมมนาวิชาการบริบทใหม่ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

เลขาธิการ รายงานว่า สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้จัดสัมมนาวิชาการ “บริบทใหม่ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น” เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพมหานคร ในรูปแบบการอภิปราย โดยกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย คณะกรรมการการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๐๐ คน สรุปผลการสัมมนา มีประเด็นสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แก้ไขปัญหาที่ผ่านมามีความยืดหยุ่นมากขึ้น และเพิ่มบทบาท การมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องการศึกษา สิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากร สำหรับร่างกฎหมายแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจฯ ให้การถ่ายโอนภารกิจไม่ต้องรอการถ่ายโอนจากส่วนกลาง โดยให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล กลั่นกรองการดำเนินการ ให้ อบท. สามารถคิดริเริ่มการบริการสาธารณะ ที่ประชาชนต้องการได้

๒. ข้อเสนอที่ได้จากการสัมมนา

๑) ประเทศจะเดินหน้าได้ต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (paradigm) ใหม่ไม่ใช่ส่วนราชการ เป็นตัวตั้ง ต้องใช้ภาคชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง จะโยงไปถึงการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ ให้ใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็น ตัวตั้งแทนต้องพัฒนาภาคประชาสังคม องค์กรภาคประชาชน รัฐต้องประกันรายได้ โดยออกกฎหมายร่วมกันระหว่างรัฐ และเอกชน

๒) การพัฒนาประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่น รัฐบาลต้องเปิดโอกาส ให้ท้องถิ่นได้แสดงฝีมือ เช่น เทศพาณิชย์ กฎหมายร่วมทุนและกฎหมายอื่น ๆ ที่เปิดช่องให้ อบท. ดำเนินการได้และ รัฐบาลต้องเข้มงวดในการตรวจสอบท้องถิ่น โดยส่วนราชการต้องลงมาสำรวจการดำเนินงานต่าง ๆ ของ อบท. และการ ประเมินการกระจายอำนาจต้องประเมินทั้งท้องถิ่น ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคที่ถ่ายโอนงาน และหน่วยงานที่ตรวจสอบ

๓) ทิศทางใหม่ของการกระจายอำนาจต้องเอื้อต่อการพัฒนาประเทศในบริบทใหม่ ไทยแลนด์ ๔.๐ หรือสังคมนวัตกรรม ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของ อบท. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศใน ๒๐ ปี ข้างหน้า

๓. ประเด็นคำถามจากการสัมมนา

๑) กฎหมายกระจายอำนาจควรกำหนดให้ชัดเจนว่าสิ่งไหนที่ อบท. ทำได้ หรือสิ่งไหน ที่ อบท. ทำไม่ได้

๒) จะมีการบริหารจัดการอย่างไรเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่นที่ออกตาม พระราชบัญญัติของหน่วยงานอื่น เช่น พระราชบัญญัติสาธารณสุข เป็นต้น

๓) “การส่งเสริม/สนับสนุน” กับอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายกระจายอำนาจฯ และร่างประมวลกฎหมายท้องถิ่น ท้องถิ่นต้องดำเนินการอย่างไร

๔) ร่างกฎหมายการกระจายอำนาจฉบับใหม่กำหนดเรื่องการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่ท้องถิ่นทำหรือไม่

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๕ การประกาศผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้มีคำสั่ง ก.ก.ถ. ที่ ๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดเกณฑ์ชี้วัดและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับ อปท. การคัดเลือก อปท. ที่สมควรได้รับรางวัล และรายงานผลการคัดเลือกให้ ก.ก.ถ. ทราบ

ก.ก.ถ. ได้มีประกาศ ก.ก.ถ. ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. จูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีเงินรางวัลทั้งสิ้นจำนวน ๑๙๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งเงินรางวัลออกเป็น ๒ ส่วน คือ เงินรางวัลส่วนที่ ๑ จำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เงินรางวัลที่ ๑, ๒, ๓ และเงินรางวัลชมเชย) และเงินรางวัลส่วนที่ ๒ จำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เงินรางวัลผ่านเกณฑ์สำหรับ อปท. ที่เข้าสู่รอบการประเมินในรอบสุดท้าย และเงินรางวัลที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินในรอบการประเมินของสถาบันการศึกษาตามที่คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ฯ กำหนด)

ก.ก.ถ. ได้มีคำสั่ง ก.ก.ถ. ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อคัดเลือก อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕ คณะ เพื่อคัดเลือก อปท. ที่สมควรได้รับรางวัล อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และรายงานผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อคัดเลือก อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้ง ๕ คณะ ได้ดำเนินการคัดเลือก อปท. ที่สมควรได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ตามประกาศ ก.ก.ถ. ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. จูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ฯ พิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบผลการคัดเลือก อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีผลการคัดเลือก อปท. แต่ละประเภท ดังนี้

เงินรางวัลส่วนที่ ๑ จำนวน ๓๓ แห่ง (รางวัลที่ ๑, ๒, ๓ และ รางวัลชมเชย) เงินรางวัลรวม ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เงินรางวัลส่วนที่ ๒ ประกอบด้วย

๑. เงินรางวัลผ่านเกณฑ์สำหรับ อปท. ที่เข้าสู่รอบการประเมินในรอบสุดท้าย จำนวน ๑๕ รางวัล รางวัลละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เงินรางวัลรวม ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. เงินรางวัล อปท. ที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินในรอบการประเมินของสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ร้อยละ ๔๐ ขึ้นไป จำนวน ๘๔ แห่ง (แห่งละ ๔๗๖,๑๙๐.๔๗ บาท) เงินรางวัลรวม ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการจัดทำประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาลงนามในประกาศ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะดำเนินการโอนเงินรางวัลให้กับ อบท. ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. ได้กำหนดให้จัดพิธีมอบรางวัล อบท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในวันพุธที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ณ หอประชุม รักตะกนิษฐ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ถนนราชสีมา กรุงเทพมหานคร

นายจเด็จ อินสว่าง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อคัดเลือก อบท. ขนาดเล็ก ประเภทโดดเด่น (เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน ๑๐ แห่ง ใน ๒ ด้าน ที่กำหนดเป้าหมายไว้ คือ การบริหารจัดการที่ดีและนวัตกรรม มีข้อสังเกตอยู่ ๔ ประการ ที่อยากนำเรียนท่านประธาน และที่ประชุมนี้ เพื่อเป็นการพัฒนา อบท. ดังนี้

ประการที่ ๑ อบท. ขาดข้อมูลในเชิงตัวเลขที่เปรียบเทียบช่วงก่อนเปิดโครงการกับหลังเปิดโครงการที่ชี้ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีมากขึ้น หรือน้อยลง

ประการที่ ๒ การเข้ามามีมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า อบท. ที่มีผลงานโดดเด่น และได้รับรางวัล จะเป็นนักบริหารมืออาชีพที่สามารถจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม บาง อบท. มีความสามารถในการชักชวนภาคประชาชนสังคม พระสงฆ์ องค์กรของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในขณะที่บางแห่ง ไม่มีความสามารถ ซึ่งถ้าเป็นองค์กรที่ขีดความสามารถสูง ไม่จำเป็นต้องมีพี่เลี้ยง เป็นการแสดงให้เห็นถึงการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และความเป็นนักบริหารมืออาชีพด้วย

ประการที่ ๓ การบูรณาการงบประมาณ เกือบทุก อบท. ไม่ได้เน้นเรื่องนี้ ทั้ง ๆ ที่เรื่องบูรณาการเป็นเรื่องสำคัญ งบประมาณในทุกภาคส่วนที่จัดสรรให้ อบท. ขาดการบูรณาการ หรืออย่างน้อยควรให้ความสำคัญในเรื่องการบูรณาการ ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายว่าถ้า อบท. ที่ได้รางวัล หรือไม่ได้รางวัล ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของ อบท. ดีขึ้นมาก

ประการที่ ๔ อบท. ส่วนใหญ่ ไม่ให้ความสำคัญกับแผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี หรือแผนพัฒนา อบท. การไม่ให้ความสำคัญกับแผน หมายถึงการไม่เชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนา อบท. แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ในประเด็นนี้ไม่ได้หมายความว่า อบท. ไม่มีแผน ในทางตรงกันข้าม อบท. มีแผนแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญ ทำให้บทบาทและขีดสมรรถนะของ อบท. ซึ่งควรจะดีขึ้นกว่านี้แต่กลับลดน้อยลง ทั้งนี้ ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญประชาสัมพันธจังหวัดให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจเยี่ยม ตรวจให้คะแนนด้วย เพื่อให้รับทราบถึงบทบาทของ อบท. ในภาพของจังหวัด และในภาพรวมของประเทศด้วย

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า มีข้อสังเกต ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ควรมีการผลักดันต่อเนื่อง หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รางวัลแล้ว เข้าไปประกวดอีก เช่น กรณีเทศบาลตำบลเขาพระงาม ที่ได้รับรางวัลปีก่อน ปีนี้ก็อยู่ในกลุ่มได้รับรางวัลอีก

ประเด็นที่ ๒ ให้ สกถ. สรุปประเด็นที่ อบท. ที่ได้รับรางวัลว่ามีจุดแข็ง จุดเด่นในการบริหารจัดการอย่างไรเพื่อจะได้เผยแพร่ให้ท้องถิ่นอื่นรับทราบ

ประเด็นที่ ๓ อบท. ที่ได้รับรางวัล มีข้อจำกัดในบางประเด็น ซึ่ง สกถ. ควรจะรับเรื่องต่อข้อไหนที่เป็นข้อจำกัดที่สำคัญ น่าจะมีการพัฒนาต่อไป เช่น เรื่องการจัดการในเชิงบูรณาการ เรื่องการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุน การประเมินผลสำเร็จ แม้จะได้รับรางวัลแต่ยังมีข้อจำกัดในการประเมินอยู่ ควรมีการส่งเสริมความรู้การจัดการให้ท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ อบท. มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

ประธาน กล่าวว่า ขอรับข้อสังเกตไว้เพื่อดำเนินการต่อไป โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพราะได้ประโยชน์หลายอย่าง รวมทั้งการสะท้อนภาพการดำเนินงานของอปท.ได้ดียิ่งขึ้น

นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ปีนี้เป็นปีแรกที่สามารถโอนเงินรางวัลให้ อปท. ได้ทันในปีงบประมาณ โดยได้โอนไปเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ สำหรับการมอบรางวัลเมื่อปีที่แล้วได้จัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เทศบาลตำบลเขาพระงาม ที่เป็นโมเดลสำคัญที่จะดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ซึ่ง สปน. ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลผู้สูงอายุมาประชุม เพื่อจะได้นำโมเดลของเทศบาลตำบลเขาพระงามมาสานต่อให้ท้องถิ่นต่าง ๆ โดยเชิญผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สปสช. และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประชุมร่วมกัน โดยที่หลายท้องถิ่นได้ทราบว่า สปสช. สามารถที่จะช่วยสนับสนุนเงินจากกองทุน ซึ่งมีอยู่ ๓ กองทุน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสานต่อจากกรณี เทศบาลตำบลเขาพระงามได้รับรางวัล

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขาธิการ รายงานว่า สืบเนื่องจาก ก.ก.ด. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และเห็นชอบให้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ด.) ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ดังนี้

๑. การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ (website) ดังนี้

๑) เว็บไซต์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th

๒) เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น www.odloc.go.th

๓) เว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th

ในระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึง วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ปรากฏว่ามีผู้เข้าชมจำนวน ๒,๔๔๖ คน และมีผู้ดาวน์โหลดข้อมูล จำนวน ๑๑๖ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๗ ประเด็น

๒. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. จำนวน ๕ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๓๐ คน ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคกลาง จำนวน ๓๐๐ คน

๒) ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมทวินโลดส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคใต้ จำนวน ๒๐๐ คน

๓) ครั้งที่ ๓ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมโลดส์ ปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๒๖๐ คน

๔) ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมสุนีย์แกรนด์ฯ จังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) จำนวน ๒๔๐ คน

๕) ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนภาลัย จังหวัดอุดรธานี โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จำนวน ๒๓๐ คน โดยมีผู้เสนอความเห็น จำนวน ๑๙๗ ความเห็น

๓. คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ต่อร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และได้นำความเห็นดังกล่าวประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และมีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.)

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นตามข้อ ๒.๑ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อ ๒.๒ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า จากรายงานภาพรวมความคิดเห็นในทุกพื้นที่ พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เห็นด้วยกับสาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ทำงานในเชิงนโยบาย และปรับปรุงกลไกให้ อปท. สามารถทำภารกิจใหม่ ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากขึ้น

๒. กำหนดให้ ก.ก.ถ. มีบทบาทเป็นองค์กรกลางเป็นองค์กรวินิจฉัยอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเป็นองค์กรที่รับรองเบื้องต้นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการภารกิจหน้าที่ได้ โดยออกเป็นประกาศ ก.ก.ถ. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็สามารถใช้บังคับได้

๓. กำหนดให้ ก.ก.ถ. เป็นองค์กรที่คอยดูแลว่าภารกิจใดสมควรที่จะกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ ก.ก.ถ. สามารถออกประกาศ ก.ก.ถ. เพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ได้ ซึ่งจะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

๔. กำหนดให้มียุทธศาสตร์การกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะยี่สิบปี และการถ่ายโอนภารกิจจะเป็นไปด้วยความสมัครใจของส่วนราชการที่จะเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการการถ่ายโอนภารกิจฯ

๕. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะหารายได้เพิ่มขึ้นได้ โดยกำหนดให้ อปท. สามารถจัดทำกิจการพาณิชย์ และสามารถร่วมทุนหรือร่วมหุ้นกับเอกชนได้ รวมถึงสามารถจัดตั้งวิสาหกิจหรือองค์กรมหาชนของท้องถิ่นเองได้

๖. กำหนดให้ ก.ก.ถ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับติดตามการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการ รวมทั้งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการถ่ายโอนภารกิจ

สำหรับประเด็นที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นฯ และมีผู้เสนอความเห็นเพิ่มเติมนั้น ไม่ได้แตกต่างไปจากสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ได้เสนอ เป็นเพียงประเด็นที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมเท่านั้น ขออธิบายดังนี้

๑. องค์ประกอบของ ก.ก.ถ. ที่สมาคมข้าราชการท้องถิ่นเสนอความเห็นฯ ควรให้มีผู้แทนข้าราชการท้องถิ่น ร่วมเป็น ก.ก.ถ. ด้วย เรื่องนี้คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เบื้องต้นไม่น่าจะเหมาะสม เพราะ ก.ก.ถ. เป็นองค์กรเชิงนโยบายมีองค์ประกอบ ๓ ฝ่าย ที่จะดูแลในเรื่องการเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค แต่สำหรับข้าราชการท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ จึงไม่ควรจะร่วมเป็นองค์กรระดับนโยบาย

๒. การปรับปรุงในถ้อยคำของมาตรา ๒๐ เป็นกรณีนอกเหนือจากกิจกรรมสาธารณะหรือบริการสาธารณะของท้องถิ่น ถ้าก่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำภารกิจใดแล้วเห็นว่ามีข้อสงสัยเรื่องอำนาจหน้าที่ก็ให้เสนอความเห็นเพื่อขอความเห็นชอบจาก ก.ก.ถ. เป็นการเสนอแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันมากขึ้น

๓. การปรับปรุงถ้อยคำในมาตรา ๕๐ เป็นกรณีที่ อปท. ไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมให้เป็นหน้าที่ของ อปท. รายงานมายัง ก.ก.ถ. หรือให้ ก.ก.ถ. มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจนั้น และให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการผู้ถ่ายโอนภารกิจรายงานปัญหามายัง ก.ก.ถ. เพื่อจะได้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่

๔. การปรับปรุงถ้อยคำในมาตรา ๑๔ (๒๐) และมาตรา ๕๓ เรื่องการตรวจสอบและประเมินผล ได้ตัดคำว่า “ตรวจสอบ” ออก ส่วนการประเมินผลเป็นหน้าที่ของ ก.ก.ถ. อยู่แล้ว

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๕ ครั้ง ได้เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจ และเห็นด้วยกับสาระสำคัญของร่างกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และเห็นด้วยที่จะให้ ก.ก.ถ. ทำงานเชิงรุกและเป็นองค์กรกลางที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานได้คล่องตัวขึ้น รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้ได้ด้วยตนเองมากขึ้นไม่ต้องหวังพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียว

นายพรชัย สุริยะเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตในเรื่องการแก้ไขข้อความตามเอกสารแนบในตารางต่าง ๆ จะมีการแก้ไขเฉพาะถ้อยคำ แต่ไม่ได้แก้ไขสาระสำคัญของหลักการให้หรือไม่

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า มีการแก้ไขเฉพาะถ้อยคำเท่านั้น ส่วนหลักการเห็นด้วยตามร่างที่เสนอ ทั้งนี้ มีประเด็นเกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างของ ก.ก.ถ. ซึ่งรองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (นายดุขุฎี สุวัฒน์วิทยากร) ได้ฝากประเด็นข้อสังเกตไว้ว่า เนื่องจาก ก.ก.ถ. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในระดับ นโยบายและกระทรวงมหาดไทย โดยปลัดกระทรวงและอธิบดี เป็นหน่วยปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนนโยบาย ซึ่งจะต้องมีการแสดงความคิดเห็นในระดับนโยบาย จึงควรจะต้องอยู่ใน ก.ก.ถ. ด้วย

ประธาน กล่าวว่า ในการเสนอร่างระเบียบฯ ต่อคณะรัฐมนตรี จะต้องมีการสอบถามความเห็นจากกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะมียกข้อทักท้วงในเรื่องนี้ จึงขอให้ศาสตราจารย์ชาติชายฯ ได้กรุณาชี้แจงด้วย

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า ได้มีการหารือเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ หลายครั้งแล้ว มีความเห็นว่า หากต้องการให้ ก.ก.ถ. เป็นองค์กรในเชิงนโยบาย และลดภาระในการแก้ไขปัญหาในเชิงการบริหารงานซึ่งมีเป็นจำนวนมาก จึงควรเปิดมิติใหม่ของการกระจายอำนาจ ซึ่งมุ่งเน้นการทำงานในเชิงรุก และการคิดในเชิงนโยบาย โดยการปรับโครงสร้างของ ก.ก.ถ. ให้มีเฉพาะรัฐมนตรีกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องในด้านยุทธศาสตร์ ภารกิจ งบประมาณ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เกิดการปฏิรูปการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ การมีฝ่ายนโยบายและฝ่ายปฏิบัติงานอยู่ในชุดเดียวกันก็จะทำให้รัฐมนตรีไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม ดังนั้น ในกรณีที่มีรัฐมนตรีอยู่ในองค์ประกอบของ ก.ก.ถ. แล้ว จึงไม่จำเป็นจะต้องมีปลัดกระทรวงและอธิบดีอยู่ในองค์ประกอบของ ก.ก.ถ. ด้วย เนื่องจากต้องมีการกึ่งในการรับนโยบายไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอยู่แล้ว

ประธาน กล่าวว่า ในเรื่องนี้อาจมีการกำหนดในกฎหมายไว้ว่า กรณีที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ไม่ให้มีการมอบหมายผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน ยกเว้นการรักษาราชการแทน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการแก้ไขปัญหา หรืออาจกำหนดให้มีการจ่ายเบี้ยประชุมจำนวนสูง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในขั้นนี้ขอให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวไปก่อน เพื่อให้สามารถนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาได้ หากกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีข้อทักท้วงในประเด็นนี้ สามารถแก้ไขได้ในคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็น เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๔.๒ การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒)

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการฯ และเห็นชอบให้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑. การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ (website) ดังนี้
 - ๑) เว็บไซต์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th
 - ๒) เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น www.odloc.go.th
 - ๓) เว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th

ในระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ปรากฏว่ามีผู้เข้าชม จำนวน ๒๘๗ คน และมีผู้ดาวน์โหลดข้อมูล จำนวน ๑๖๗ คน

๒. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ กระจายหน้าที่ และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และกฎหมายที่แก้ไขตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. จำนวน ๕ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๓๐ คน ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัด ภาคกลาง จำนวน ๓๐๐ คน

๒) ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมทวินโลดส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคใต้ จำนวน ๒๐๐ คน

๓) ครั้งที่ ๓ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมโลดส์ ปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๒๖๐ คน

๔) ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมสุนีย์แกรนด์ฯ จังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) จำนวน ๒๔๐ คน

๕) ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมภลาลัย จังหวัดอุดรธานี โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) จำนวน ๒๓๐ คน

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นตามข้อ ๒ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นแล้ว เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่...) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ.

๔.๓ การขุดเขยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ขาดหายไป เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ไม่สามารถใช้บังคับได้

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ด. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้พิจารณาเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ซื้อขายในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ มาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และปีต่อไป พ.ศ. ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาทางงบประมาณเพื่อชดเชยรายได้ อปท. จัดเก็บเอง ขาดหายไปในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. บังคับใช้ไม่ทันเพิ่มเติม จำนวน ๒๙,๕๗๐.๑๐ ล้านบาท

๒. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ หากประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ไม่ทัน ให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองรับไปปรับปรุงราคาปานกลางของที่ดินที่เป็นอัตราปัจจุบันมาใช้ เพื่อให้ อปท. มีรายได้เพิ่มมากขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงาน ก.ก.ธ. ได้ดำเนินการตามมติ ก.ก.ธ. ดังกล่าว โดยได้เสนอเรื่อง การชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ขาดหายไปเนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ไม่สามารถใช้บังคับได้ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีคำสั่งให้ส่งเรื่องดังกล่าวคืน ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณาทบทวนแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ความเห็นของสำนักงานงบประมาณและความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เห็นควรให้ ก.ก.ธ. ร่วมกับ อปท. ส่งเสริมการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้ของ อปท. และกำหนดวิธีการบริหารจัดการการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการดำเนินโครงการต่อยอดการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและสามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เช่น การลงทุน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การลงทุนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้ยุติการดำเนินการและขอส่งเรื่องดังกล่าวคืนมา

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาความเห็นของสำนักงานงบประมาณ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้วมีมติดังนี้

๑. ความเห็นของสำนักงานงบประมาณว่า บกกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพิ่มกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็นมีจำนวนจำกัดและต้องสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายในภารกิจที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ภัยพิบัติ ภัยแล้ง อุทกภัย เป็นต้น จึงไม่สามารถจัดสรรให้แก่ อปท. ตามที่เสนอได้ ประกอบกับสำนักงานงบประมาณได้จัดสรรเงินให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมจำนวน ๑,๒๓๐.๐๑๑๖ ล้านบาท และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการให้ อปท. ใช้งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวน ๙,๘๙๘.๕๐ ล้านบาท ตามมาตรการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น การเสนอขอทบทวนเพื่อจะใช้จ่ายจากเงินงบกลางคงไม่สามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประมาณการรายได้ให้แก่ อปท. ในส่วนของรายได้ อปท. จัดเก็บเอง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ได้ประมาณบนฐานร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีผลใช้บังคับ ซึ่งไม่มีความแน่นอนว่า อปท. จะจัดเก็บรายได้ดังกล่าวได้หรือไม่ การประมาณการรายได้ให้แก่ อปท. ในปีต่อไป จึงควรพิจารณาจากรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองตามกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน

๒. ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้ ก.ก.ธ. ร่วมกับ อปท. ส่งเสริมการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้ของ อปท. และกำหนดวิธีการบริหารจัดการการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการดำเนินโครงการต่อยอดการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและสามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เช่น การลงทุน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การลงทุนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นต้น ซึ่งร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติฉบับที่ ๓ ด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ได้กำหนดแนวทางการปรับปรุงรายได้ของ อปท. ให้มีรายได้จากที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ อปท. ลดการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท. การเพิ่มอัตราภาษีให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน การเพิ่มรายได้ประเภทใหม่ การสนับสนุน

ให้ อบท. แสวงหารายได้จากการลงทุน ฯลฯ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินของ อบท. เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. การปรับปรุงระบบงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง ระบบบัญชี การพัฒนาระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว

๓. เห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการพิจารณาทบทวนแนวทางการดำเนินมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี และการบริหารการใช้จ่ายเงินตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง กล่าวว่า ได้สอบถามสำนักงบประมาณในเรื่องการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติม ๑,๒๓๐ ล้านบาท อยู่ในบริหารจัดการของจังหวัด ซึ่งเรื่องนี้เคยเสนอที่ประชุมครั้งที่แล้ว ประเด็นเรื่องที่เรียกร้องกรณีเงินที่ขาดหายไป ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา เกิดจากการที่สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำรายได้ที่คาดว่าจะท้องถิ่นจะจัดเก็บเองได้ตามกฎหมายภาษีตัวใหม่ กับภาษีที่ดินมาคำนวณด้วย เมื่อกฎหมายไม่ผ่านก็เกิดผลกระทบกับท้องถิ่นทันที เนื่องจากเกิดปัญหาเงินที่ท้องถิ่นเคยได้รับขาดหายไป ซึ่งสมาคมฯ ได้ทำหนังสือสอบถามมาที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และฝ่ายเลขานุการได้ประสานงานกับกรมบัญชีกลาง แต่ยังไม่สามารถเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามข้อบัญญัติในการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ได้ จึงขอให้มีการทบทวน และหาวิธีการเพื่อนำเงินมาชดเชยในส่วนที่ขาดหายไป ทั้งนี้ ปี ๒๕๖๑ มีเงินที่คาดว่าจะท้องถิ่นจะจัดเก็บเองในลักษณะเดิม ซึ่งจะเป็นปัญหาความเดือดร้อนของท้องถิ่น จึงขอความกรุณาท่านประธานด้วย

นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า สัดส่วนรายได้ของ อบจ. ในงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตั้งบนฐานร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งคาดว่าจะท้องถิ่นจะจัดเก็บเองได้เพิ่มขึ้น ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ งบประมาณในการซ่อมแซมถนนที่ถ่ายโอนถูกตัดไป ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งปี ๒๕๖๐ ไม่ได้รับงบประมาณส่วนนี้เลย ปี ๒๕๖๑ ได้งบประมาณจำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท อบท.รายได้หายไป ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท จากสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้ของรัฐบาลจาก ๒๙.๓๖ เป็น ๒๙.๔๒ ซึ่งยังคงเท่าเดิม หากรวมเงินที่ขาดหายไป ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับหายไป ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๑ ได้งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท อาจเก็บไม่ได้ เป็นปัญหาของท้องถิ่น ซึ่งไม่ทราบว่ารัฐบาลจะนำเงินมาจากที่ใด เมื่อครั้งที่คณะรัฐมนตรีได้มีการประชุมที่จังหวัดนครราชสีมา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไว้ว่าเรื่องถนนจะพยายามดูให้ว่า ในกรณีที่ท้องถิ่นไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซมถนนขอให้กระทรวงการคลังเร่งรัดให้ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ในจังหวัด เสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่จังหวัด รวมทั้งการจดทะเบียนการค้าต่าง ๆ ให้เบ็ดเสร็จที่จังหวัด เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงสมควรที่จะต้องดำเนินการเรื่องนี้ด้วย

นายพนพล แก้วสุพัฒน์ องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด กล่าวว่า รัฐบาลได้กล่าวถึงงบประมาณภาค ซึ่งเป็นงบของส่วนภูมิภาค จัดลงไปในพื้นที่ท้องถิ่น และประกาศให้เป็นรายได้ท้องถิ่นส่วนหนึ่ง กับอีกส่วนหนึ่งที่มติคณะรัฐมนตรีได้ให้ใช้งบกลางสำรองเงินประมาณ ๙,๘๐๐ ล้านบาท ไม่ทราบว่ามีท้องถิ่นเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนเท่าใด รวมทั้งงบประมาณจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาท ที่เหลือ ซึ่งท้องถิ่นจะต้องส่งคืนจะมีวิธีการอย่างไรที่จะนำมาเป็นรายได้ของท้องถิ่น

นายภาณุ จันทร์เจียวใช้ รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กล่าวว่า เรื่องของงบกลางที่เสนอมาคงเป็นไปได้ยาก เพราะมีจำนวนจำกัด ส่วนประเด็นความเห็นอื่น ๆ สำนักงบประมาณขอรับไว้เพื่อประกอบการพิจารณา ส่วนกรณีการของงบประมาณเพิ่มเติมปี ๒๕๖๐ ที่จัดสรรให้กับการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อให้ท้องถิ่นส่วนหนึ่งเสนอแผนความต้องการผ่านแผนพัฒนาจังหวัดขึ้นมา เป็นการจัดสรรให้ตามความต้องการของพื้นที่ ส่วนอีกกรณีหนึ่งเป็นงบกลาง ที่จัดสรรสมทบกับท้องถิ่นที่จะนำรายได้ของตนเองมาพัฒนาโครงสร้าง

พื้นฐาน ขณะนี้มีท้องถิ่นเสนอขอรับการจัดสรรงบกลางมา ๒ - ๓ ครั้ง ครั้งละประมาณ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะยังมีอีก แต่อาจจะยังจัดสรรไม่ครบจำนวนประมาณ ๘,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นกรอบเงินสูงสุดที่เตรียมไว้ให้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นงบประมาณสมทบกันระหว่าง รายได้ท้องถิ่นกับงบกลางในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า กรณีท้องถิ่นไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม ครอบงำมาที่รัฐบาล แต่ประเด็นที่อยากตั้งข้อสังเกตในเรื่องนี้ คือในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ที่มีการเปลี่ยนแปลงกรอบการตั้งงบประมาณรายได้ท้องถิ่นโดยใช้กฎหมายที่คาดว่าจะมีการบังคับใช้ และเป็นที่ทราบกันดีว่า ท้องถิ่นไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดตัวเลขด้วย ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้แล้วว่า ๒ ปีที่ผ่านมา กฎหมายไม่ได้มีการบังคับใช้ ดังนั้นถ้าจะขออนุญาตเสนอเป็นมติของ ก.ก.ด. คือกรอบในการประมาณการรายได้ปี ๒๕๖๒ ให้ใช้สมมุติฐานที่เกิดขึ้นจริง คือกฎหมายที่เป็นอยู่ หากยังไม่มีกฎหมายที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ก็ต้องใช้กฎหมายภาษี โรงเรือน หรือภาษีบำรุงท้องที่ เป็นฐานในการประมาณการรายได้ ซึ่งได้มีการหารือในที่ประชุมหลายครั้ง ในกระบวนการ กำหนดกรอบประมาณการรายได้ท้องถิ่นควรจะมีท้องถิ่นเข้าไปร่วมด้วย โดยขอความเห็นชอบจากที่ประชุม ให้ยึดตาม มติที่ประชุมในคราวก่อน

ประธาน กล่าวว่า ต้องใช้สมมุติฐานจากกฎหมายปัจจุบันเท่านั้น กรณีที่ร่างกฎหมายฉบับใหม่ มีผลบังคับใช้ปี ๒๕๖๒ คือมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ หากกฎหมายออกมาในขณะนี้ต้องรอจนถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ไม่สามารถจะบังคับใช้ก่อนได้ เว้นแต่สภาจะแปรญัตติไป ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้วย ดังนั้น จึงควรจะต้องใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ขอให้สำนักงานงบประมาณรับเป็นข้อสังเกตด้วย

นายภาณุ จันทรเจียวใช้ กล่าวว่า ร่างกฎหมายที่จะนำไปเสนอเป็นฉบับหนึ่ง แต่ก่อนหน้านั้น เป็นเรื่องการประกาศภายในว่าใช้อัตราประเมินราคาที่ดินปีไหน ซึ่งปัจจุบันยังใช้ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยไม่ต้องรอกฎหมาย ใหม่ได้ เป็นเพียงการแก้ไขประกาศว่าให้ใช้ได้วันไหน แต่ในร่างกฎหมายใหม่ได้นำจุดสำคัญไปรวมเป็นจุดเดียว ถ้ากฎหมายมีผลบังคับแล้ว การแก้ไขก็สามารถทำได้โดยการแก้ไขประกาศแนบท้ายเท่านั้น ทั้งนี้ จะรับข้อสังเกตไป พิจารณา ส่วนในกรณีข้อมูล ข้อคิดเห็น ท้องถิ่นก็สามารถให้ความเห็นประกอบในการให้ข้อมูลชี้แจงเพิ่มเติมได้ สำหรับกรณีที่ท้องถิ่นจะเข้าไปร่วมอยู่ในคณะกรรมการที่กำหนดกรอบงบประมาณของประเทศ น่าจะเป็นข้อจำกัด ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นเรื่องของส่วนราชการที่ขอการจัดสรรงบประมาณ แต่ท้องถิ่นสามารถที่จะให้ ข้อมูลประกอบได้ว่าเป็นความเดือดร้อน ความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว

นายไฉน ก้อนทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก กล่าวว่า ในสัดส่วนรายได้ ของ อบท. ซึ่งได้มีการร้องขอให้รัฐบาลจัดหางบประมาณ เพื่อนำไปแก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชน เห็นด้วยที่จะพัฒนา อบท. ให้มีศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ตามแผนที่จะดำเนินการ เป็นปัญหา ๒ ปีที่ผ่านมา ปีนี้เป็นปีที่ ๓ รายได้ที่ท้องถิ่น จัดเก็บเองได้ มีอยู่ ๓ ส่วน คือ ภาษีโรงเรือน ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย เท่านั้น โดยเฉพาะพื้นที่ในชนบท ปัญหาของท้องถิ่นโดยเฉพาะภาษีบำรุงท้องที่นั้น บางตำบลมีพื้นที่ที่ติดต่อกัน ซึ่งท้องถิ่นไม่สามารถจะเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ได้เอง ทำให้รายได้หายไปส่วนหนึ่ง สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณ ท้องถิ่นไม่ได้้นำเงินไปเก็บไว้ แต่ท้องถิ่นได้นำเงินไป แก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชน โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขณะนี้ภัยพิบัติต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งท้องถิ่น ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติดังกล่าว แต่รัฐบาลได้จัดสรรเงินส่วนอื่นให้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเบื้องต้น อาทิ โครงการตำบลละ ๕ ล้านบาท หมู่บ้านละ ๒ แสนบาท จึงเป็นงบประมาณค่อนข้างสูง โดยเฉพาะโครงการตำบลละ ๕ ล้านบาท ที่เกิดปัญหาขึ้น เนื่องจากบางหมู่บ้าน ตำบล แทนที่จะนำเงินไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่นำไป ปรับปรุงภูมิทัศน์ ทำรั้วทั้ง ๆ ที่หมู่บ้านมีรั้วอยู่แล้ว ท้องถิ่นได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของประชาชนอย่าง แท้จริง เมื่องบประมาณส่วนนี้ขาดหายไป ประมาณการรายรับของ อบท. ซึ่งเป็นรายรับค่อนข้างเกิดยาก ใน ๓ ส่วน

โดยเฉพาะภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งขณะนี้ยังไม่ชัดเจนว่าจะเก็บอย่างไร จึงขอนำเรียนให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยจัดหางบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหให้กับท้องถิ่นด้วย

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า สนับสนุนที่จะให้ ก.ก.ถ. มีมติตามที่ รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ เสนอว่าให้ สำนักงบประมาณจัดทำประมาณการรายได้ของท้องถิ่น ให้ตรงกับฐานรายได้ตามกฎหมายที่ประกาศใช้จริง เนื่องจาก ๓ ปีที่ผ่านมา เป็นการประมาณการรายได้ท้องถิ่นที่เกินจริง ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดมา ๓ ปีแล้ว จึงไม่ควรผิดพลาด เป็นปีที่ ๔ นอกจากรับข้อเสนอไปพิจารณาแล้ว ควรจะต้องพิจารณาขุดเซยรายได้ที่ประมาณการเกินจริงของปี ๒๕๖๑ และปรับปรุงในปี ๒๕๖๒

ประธาน กล่าวว่า ให้ใช้แนวทางที่ ศาสตราจารย์จรัสฯ กล่าวไว้ สำหรับปี ๒๕๖๑ อาจจะปรับยาก แต่ให้ไปศึกษาดูว่าจะสามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้าง และในปี ๒๕๖๒ ขอให้ นำข้อมูลไปให้ท้องถิ่นร่วมพิจารณาด้วย หากมีข้อสงสัยให้ส่งข้อสังเกตไป แต่ขอให้สำนักงบประมาณช่วยรับประเด็นนี้ไปพิจารณาด้วย เนื่องจากมี ปัญหากรณีพระราชกฤษฎีกาเรื่องราคาปานกลางของที่ดินยังไม่ได้มีการปรับ ซึ่งฉบับสุดท้าย พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๔ ราคายังต่ำอยู่ กฎหมายใหม่ยังไม่มีผลบังคับใช้ จะทำอย่างไรให้ อบท. มีรายได้เพิ่มขึ้น กฎหมาย ๓ ฉบับ ทั้งร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอตกรณในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต้องหาทางที่จะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นมาก มีการถ่ายโอนภารกิจแต่งบประมาณไม่ได้ตามไปด้วย และจากการที่คณะรัฐมนตรีไปประชุมสัญจรเมื่อครั้งที่ผ่านมามีนโยบายให้ติดตั้งไฟฟ้าตามวัด สถานที่ท่องเที่ยว ประมาณ ๗ แห่งให้สว่างไสว คำถามคือใครรับผิดชอบค่าไฟฟ้า ซึ่งจะต้องเป็นท้องถิ่น ได้แก่ อบจ. ทั้งนี้ ได้สอบถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมว่า ค่าอุปกรณ์ทั้งหมด ๙๐ ล้านบาท กระทรวงวัฒนธรรมจ่ายค่าอุปกรณ์ให้ ๗ วัด สำหรับค่าไฟฟ้าแต่ละเดือนต้องให้ท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ ทำให้ท้องถิ่นจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้น อันดับแรกจะให้ความเห็นชอบตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนต่อไปขอฝากสำนักงบประมาณพิจารณาด้วย อาจต้องทำเป็นวาระเพื่อพิจารณาเป็นพิเศษ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ต้องเตรียมในเรื่องงบประมาณปี ๒๕๖๒

นายจเด็จ อินสว่าง กล่าวว่า ค่าอธิบายวาระการประชุม เรื่องที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอความเห็นไว้ อบท. จะสามารถช่วยเหลือตนเองได้บ้างหรือไม่ เรื่องการดูแลงบประมาณเป็นเรื่องของรัฐบาล แต่ส่วนที่ขาดหายไปนั้น อย่างน้อยควรจะมีนวัตกรรมใหม่ อาทิ การจัดเก็บรายได้เพิ่มเติม ในกรณีที่น่าายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการต่อยอดโครงการบริการสาธารณะบางอย่างที่อาจจะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น อาจไม่สามารถสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้น ควรจะให้ อบท. ทำหาความสามารถของตนเองในเชิงบริหารจัดการที่เป็นนวัตกรรมด้วย

ประธาน กล่าวว่า ขอขอบคุณที่หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมา โดยข้อเท็จจริงแล้ว คงไม่ได้เสนอความเห็นอะไร แต่สำนักงบประมาณอาจทำได้ ที่ใช้คำว่าความเห็นของสำนักงบประมาณ กับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เนื่องจากข้อเสนอของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คือการประมวลความเห็นจาก ๒๐ กระทรวง ซึ่งไม่อาจแยกเป็นรายกระทรวง จึงเป็นเสมือนหนึ่งว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอมา และเป็น feedback ที่แสดงว่ากระทรวงต่าง ๆ มีความเห็นอย่างไร ฉะนั้น กรณีที่นายจเด็จ อินสว่าง ยกขึ้นมา ถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะเวลาจัดทำงบประมาณปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ใช้ตัวนี้เป็นตัววัด จึงขอฝากให้ท้องถิ่นนำไปศึกษาด้วย คำเหล่านี้ไม่ใช่กล่าวผ่านๆ ไป แต่มีความหมายทั้งหมด เมื่อไหร่ที่จะของงบประมาณ ก็จะสามารถใช้ถ้อยคำนี้ยืนยันกลับมาอีกได้

นายภาณุ จันทรเจียวใช้ กล่าวว่า ประเด็นนี้เป็นสาระสำคัญอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ วรรค ๔ มีเจตนารมณ์ของการบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ท้องถิ่นจะต้องพัฒนาเรื่องของระบบการจัดหารายได้ให้เพียงพอ ระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน อปท. ไปพลางก่อน การบัญญัติไว้ลักษณะนี้แสดงเจตนารมณ์ไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นเรื่องที่ต้องร่วมกันพิจารณาอย่างจริงจัง เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนารายได้ท้องถิ่น ให้มีรายได้เพียงพอที่จะสามารถดำเนินการกิจกรรมตามกฎหมายได้

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. มอบให้ฝ่ายเลขานุการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการพิจารณาทบทวนแนวทางการประมาณการรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง และการดำเนินมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี และการบริหารการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

๒. มอบให้สำนักงบประมาณและกระทรวงการคลัง รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ ก.ก.ด. ในการประมาณการรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองตามกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันบนฐานรายได้ที่เป็นจริง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๔.๔ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เลขานุการ รายงานว่า สืบเนื่องคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้มีมติรับทราบเรื่อง รายได้และสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดการจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๗๒๑,๕๘๕.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๔๕ ของรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. จำนวน ๒๖๔,๖๘๕.๙๘ ล้านบาท ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงบภาค ในรูปแบบของเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ โดยมอบกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงบประมาณรับข้อสังเกตของ ก.ก.ด. ไปประกอบการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในวาระที่ ๒ และ ๓ ต่อไป และคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีและเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ และให้นำเสนอ ก.ก.ด. พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อจัดทำประกาศ ก.ก.ด. ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ดังนี้

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษี ให้จัดสรรภาษีแก่ อปท. ตามแนวทางที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) จัดสรรเป็นรายเดือนตามผลการจัดเก็บของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. ดังนี้

(๑) กรมสรรพากรจัดเก็บ ในเขต กทม. จัดสรรให้ กทม. ในเขตจังหวัด จัดสรรให้ เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

(๒) กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บ จัดสรรให้ กทม. เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

ทั้งนี้ ส่วนที่จัดเก็บในพื้นที่เมืองพัทยাজัดสรรตรงให้เมืองพัทยา

๒) ภาษีธุรกิจเฉพาะ จัดสรรเป็นรายเดือน ให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. โดยภาษีที่จัดเก็บในเขตเมืองพัทยา และ กทม. จัดสรรให้เมืองพัทยา และ กทม. ส่วนภาษีจัดเก็บในเขตจังหวัด จัดสรรให้ เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

๓) ภาษีสุราและสรรพสามิต จัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่เมืองพัทยา เทศบาล อบต. และ กทม. ตามประชากร

๔) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ จัดเก็บในเขตจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่ อบท. ในเขตจังหวัดนั้น กทม. ให้ได้รับการจัดสรรตามที่จัดเก็บในเขต กทม. สำหรับในเขตจังหวัดให้จัดสรรให้ อบจ. ร้อยละ ๘๐ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่ เทศบาล และ อบต. (กรณีเมืองพัทยาให้ได้รับจัดสรรโดยถือเป็นเทศบาลหนึ่งในจังหวัดชลบุรี) การจัดสรรให้แก่เทศบาล และ อบต. แต่ละแห่งให้จัดสรรตามจำนวนภาษีที่จัดสรรในเขตจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของเทศบาลและ อบต. นั้น โดยร้อยละ ๕๐ แบ่งเท่ากันทุกแห่ง ร้อยละ ๕๐ ตามจำนวนประชากร

๕) ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ จำนวน ๑๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ให้จัดสรรเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ จัดสรรแก่ อบท. ทุกแห่งให้ได้รับการจัดสรรตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒ ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือ ให้จัดสรรแก่เทศบาล และ อบต. เมื่อคำนวณต่อจำนวนประชากรแล้วน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของเทศบาล และ อบต. ทั้งหมด โดยจัดสรรตามประชากร

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน จำนวน ๒๑๖,๘๓๕.๕๙ ล้านบาท รวม ๓๒ รายการ เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน จัดสรรตามสัดส่วนที่ อบท. แต่ละแห่งได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดสรรตามอัตราส่วน ร้อยละที่ อบจ. เทศบาล และ อบต. ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒) เงินอุดหนุนทั่วไปรายการต่าง ๆ นอกจากข้อ ๑ ให้จัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่ สก. เสนอตั้งงบประมาณไว้ โดย อบท. จะต้องนำไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยกเว้นรายการดังต่อไปนี้

(๑) การถ่ายโอนบุคลากร

(๒) การจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าการศึกษาบุตร ค่าเช่าบ้าน ค่าบำเหน็จ บำนาญ)

(๓) ค่าใช้จ่ายเพื่อการรักษาพยาบาลของข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และ ลูกจ้าง

(๔) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ อบท.

(๕) การสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และขึ้นทะเบียนสัตว์ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และค่าใช้จ่ายตามพระราชดำริด้านสาธารณสุข)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่กรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอ ซึ่งได้ปรับลดเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. จากจำนวน ๒๖๔,๖๘๕.๙๘ ล้านบาท เป็นจำนวน ๒๖๓,๙๒๒.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๔๒

สมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย (ส.อบต.) ได้มีหนังสือเรียนประธาน ก.ก.ถ. เรื่อง ทบทวนการจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเห็นว่า การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์นั้นไม่เป็นธรรมต่อเทศบาลและ อบต. จึงเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์วิธีการจัดเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดสัดส่วนการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่เทศบาล ร้อยละ ๔๐ อบต. ร้อยละ ๔๐ และ อบจ. ร้อยละ ๒๐

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายหลักว่าด้วยรถยนต์และการขนส่งทางบกซึ่งกำหนดให้เป็นรายได้ของเทศบาลและ อบท. อื่นๆ อย่างเป็นธรรมต่อไป

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างประกาศ ก.ก.ธ. ตามมติคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

๑) ร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) ร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓) ร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรพิจารณาเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. แนวทางที่ ๑ ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรการจัดสรรภาษีและเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ เสนอตาม และเห็นชอบประกาศ ก.ก.ธ. รวม ๓ ฉบับ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

๒. แนวทางที่ ๒ ให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีและอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ เสนอ และเห็นชอบร่างประกาศเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

๒) ให้ชะลอการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จนกว่าจะได้ข้อยุติ

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า ในวาระที่ ๔.๔ เป็นวาระที่เข้ามาหลังจากได้มีหนังสือแจ้งเชิญประชุมไปแล้ว ซึ่งเท่าที่ดูเป็นปัญหาปี ๒๕๖๑ คือ ข้อบัญญัติทุกแห่งทำไปหมดแล้ว กรณีที่ ก.ก.ธ. จะจัดสรรเงินใหม่โดยสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย กับสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย มีหนังสือแจ้ง ก.ก.ธ. แต่สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ได้รับรู้เรื่องนี้ เพราะเดิมไม่มีวาระนี้เสนอ จึงขอให้ถอนวาระนี้ไปก่อน และขอให้เสนอที่ประชุม ก.ก.ธ. ประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน เพื่อให้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อหารือให้ได้ข้อยุติก่อน

นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า หากที่ประชุมไม่เห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ของ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ท้องถิ่นจะไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์จะเข้าเดือนพฤศจิกายน ต้องรอจนถึงสิ้นเดือนตุลาคมก่อน ฉะนั้นยังมีเวลา ถ้าทำแบบนี้ในฐานะเป็นตัวแทน อบจ. ยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ ต้องกลับไปประชุมกับสมาคม อบจ. จึงขอให้ช่วยถอนเรื่องนี้ออกไปก่อน

ประธาน กล่าวว่า ขอให้กระทรวงการคลังช่วยกรุณาชี้แจงความจำเป็นที่จะต้องรีบทำให้ทันก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม คืออะไร มิฉะนั้นเงินภาษีมูลค่าเพิ่มจะไม่สามารถจัดสรรได้

นายพรชัย ฐีระเวช กล่าวว่า เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกเหนือจากเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์แล้ว ยังมีเรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นแบบ แสดงรายการภาษีและชำระภาษีสำหรับเดือนใด ให้ยื่นภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป หาก ก.ก.ถ. สามารถออกประกาศ หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มได้ตามกำหนดเวลาการจัดสรรที่มีความต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา จะทำให้ อปท. ได้รับความจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามงวดเวลาที่กำหนด

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า หากขอเสนอถอนเฉพาะภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ได้หรือไม่ ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่มีการแก้ไข สำหรับภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ อบจ. ต้องไปคุยด้วย เนื่องจากเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เข้าปลายเดือนพฤศจิกายน

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า การประชุมในคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ มีผู้แทน อบจ. ร่วมพิจารณาเรื่องนี้ด้วย และประเด็นที่ได้มีการหารือ และมีการเสนอในที่ประชุม ภาษีตัวอื่น ๆ ที่ประชุมเห็นชอบแล้ว ขณะนี้ติดประเด็นเรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ซึ่งเห็นว่าการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ไม่เป็นธรรมกับเทศบาลและ อบต. ยังหาข้อยุติไม่ได้ ผู้แทน อบจ. เห็นชอบให้ภาษีตัวอื่นผ่าน ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่จะนำเข้ามาทบทวน

นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย กล่าวว่า เนื่องจากที่ประชุมยังตกลงกันไม่ได้ จึงใช้หลักเกณฑ์เดิมไปก่อนซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในปี ๒๕๖๐ หากภาษีตัวใดตัวหนึ่งไม่ได้ออกประกาศ เช่น ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เงินจะไม่เข้าที่ อบจ. และ อบต. เพราะในหลักเกณฑ์นี้ แบ่งให้ อบจ. ร้อยละ ๘๐ ให้เทศบาล และ อบต. ร้อยละ ๒๐ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ประธาน กล่าวว่า กรณีนี้จะสามารถไปขอให้ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมทีหลังได้หรือไม่

นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในฐานะเลขานุการ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ พบว่าทุกปีจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีและเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อบท. โดยประกาศ ก.ก.ถ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ภาษีหลายประเภท และมีผลบังคับใช้ต่อเนื่องมาทุกปี โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ จะมีเรื่องค่าจดทะเบียนสิทธินิติกรรมที่ดิน ค่าภาคหลวงแร่ปิโตรเลียม ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑ ใน ๙ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุราและสรรพสามิต หากไม่มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ก็จะใช้หลักเกณฑ์เดิมต่อเนื่อง สำหรับภาษีที่จะต้องมีการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เป็นรายเฉพาะปี ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่รัฐบาลแบ่งให้ เรียกว่าภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และเงินอุดหนุนทั่วไป รายได้ ๓ ประเภทนี้จำเป็นจะต้องมีการออกประกาศจึงจะมีผลบังคับใช้ได้ ซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนมาก จำเป็นจะต้องมีการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรร เนื่องจากเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ที่ตั้งไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีเงินอุดหนุนหลายรายการแล้ว หากไม่ออกประกาศจะมีผลต่อการดำเนินงานของ อบท. ในต้นปีงบประมาณ สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ อาจจะไม่มีผลกระทบมากนัก เนื่องจากแต่ละปีใน ๓ เดือนแรกคือ ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม ประกาศกำหนดให้จัดสรรรายได้ของ อบท. ภายในเดือนมกราคมของทุกปี ถ้างบประมาณปี ๒๕๖๑ อาจรอถึงเดือนมกราคมได้ แต่ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ จะจัดสรรเป็นรายเดือน ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้ว แต่เนื่องจากสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยและสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ขอทบทวนหลักเกณฑ์ในการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และฝ่ายเลขานุการฯ เสนอแนวทางที่ ๒ กล่าวคือ ภาษีทุกตัวหรือเงินอุดหนุนทั่วไปให้จัดสรรไปก่อน ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์กับภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ ให้มีการชะลอไว้ก่อน

นางสาวสุภัค ไชยวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์กับภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ หากแยกกัน อาจจะเกิดปัญหา

เนื่องจากการจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์กับภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ จะต้องมีการผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับท้องถิ่นแต่ละแห่งมากที่สุด ทั้งนี้ หากดำเนินการตามแนวทางที่ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย) เสนออาจเกิดผลดี โดยให้รอไปอีก ๓ เดือน หากตกลงกันไม่ได้หรือถ้าสามารถตกลงกันได้เร็วที่สุด ก็สามารถดำเนินการได้เร็วที่สุด เนื่องจากว่าภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผน ระหว่าง ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐ ท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรรายได้ จากปีงบประมาณ ๒๕๖๐ อยู่แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า เรื่องการกำหนดรายได้ของปี ๒๕๖๑ ตกลงกันว่าจะจัดสรรตามหลักเกณฑ์เดิม ซึ่งเคยทำไว้แล้วและจะดูในภาพรวมของการจัดสรรในแต่ละภาษีใคร ได้มากได้น้อย โดยรวมแล้วมีดุลยภาพที่อยู่ได้ แต่เนื่องจากมีความเห็นของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย มาเสนอใหม่ จะขอจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ในแบบใหม่ที่เห็นว่ายุติธรรม เฉพาะภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ จึงทำให้ดุลยภาพตอนนี้เสียไป หากตกลงกันได้ และดำเนินการตามเดิมที่เคยตกลงกันไว้ ในปีนี้ก็ยังไม่ต้องแก้ไข ปีหน้าก็จะต้องใช้ตาม พ.ร.บ. รายได้ เป็นเรื่องยากซึ่งจะต้องไปต่อสู้กันในประเด็นเดิมคือ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ควรหรือกันให้ตกลงกันได้ข้อยุติ ซึ่งถ้าไม่ตัดสินใจในการประชุมครั้งนี้ ก็จะทำให้ทุกอย่างสะดุด คือเงินจัดสรรยาก ให้ยอมรับตามที่ตกลงกันไว้ในคณะอนุกรรมการและรับข้อสังเกต รับความเห็นสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เป็นประเด็นค้างไว้เพื่อไปพิจารณา เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีความชัดเจน

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เสนอขอให้ทบทุนเรื่องของการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้กับเทศบาล และ อบต. ด้วยเหตุผลว่าเทศบาล และ อบต. มีภารกิจในการดูแลถนนในพื้นที่ ซ่อมแซมเอง ดำเนินการเอง โดย อบจ. ไม่ได้เข้ามาร่วมแก้ไข อบจ. จะดูแลเฉพาะภารกิจถ่ายโอน ซึ่งมีในบางส่วน แล้วยังได้รับเงินจัดสรรพิเศษจาก ก.ก.ถ. อยู่แล้ว โดยในปีนี้ได้รับการจัดสรรเงินจำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ในส่วนที่จะนำมาเยียวยาเทศบาล และ อบต. มีประเด็นที่น่าจะทบทวนว่า แต่เดิมในกฎหมาย พ.ร.บ. รถยนต์ ซึ่งระบุไว้ชัดเจน และที่สำคัญใน พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ปี ๒๕๔๒ มาตาม ๒๓ ระบุไว้ชัดเจน ในเรื่องการจัดสรรภาษีส่วนนี้ แต่มีประเด็นที่เกิดขึ้น คือ ปีที่ประกาศ ก.ก.ถ. กำหนดให้ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ให้ อบจ. ทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นธรรมมีการขอทบทวนมาตลอด จนกระทั่ง ๒ ปีที่ผ่านมา ถึงจะยอมให้เทศบาลและ อบต. ๒๐% แต่เดิมให้เทศบาลประมาณ ๓๕% อบต. ๓๕% เพราะฉะนั้นในร่างกฎหมายรายได้ตัวใหม่ ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานในการพิจารณา ได้มีการประชุมครั้งล่าสุดและมีมติว่าจะเสนอที่ประชุม ก.ก.ถ. ครั้งนี้ เหมือนกับกฎหมายกระจายหน้าที่และอำนาจฯ เพื่อจะได้ผ่านไป และในการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ผ่านมามีการเสนอร่างกฎหมายรายได้เช่นเดียวกัน เพราะในร่างกฎหมายรายได้กำหนดภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้ อบจ. ฝ่ายเดียว ซึ่งไม่เป็นธรรม ที่ประชุมเห็นควรให้ไปรับฟังความคิดเห็นก่อน ซึ่งศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ แจ้งที่ประชุมว่าประเด็นนี้แก้ไขได้ หลังจากรับฟังความคิดเห็นแล้ว มีประเด็นถกเถียงเรื่องการแบ่งภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้กับเทศบาล และ อบต. เหมือนเดิม การประชุมครั้งล่าสุด เรื่องกฎหมายรายได้ เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกัน จะให้ความเป็นธรรมในการดำเนินการต่อท้องถิ่น ซึ่งเทศบาล และ อบต. ไม่สามารถไปเก็บภาษีตัวอื่นได้นอกจากเก็บภาษีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ถ้าภาษีตัวใหม่ไม่มีกฎหมายรองรับก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ทุกวันนี้เก็บภาษีโรงเรือนที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ที่จัดเก็บในพื้นที่ จึงขอความเป็นธรรม โดยขอให้ผ่านตัวอื่นไปก่อน ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้กลับไปปรึกษาหารือกันก่อน สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มขอให้เป็นไปตามที่เสนอเนื่องจาก อบจ. ไม่เดือดร้อนเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

ประธาน กล่าวว่า จะเกิดความเสียหายหรือไม่ หากชะลอเรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ออกไปก่อน ภาษีอื่นประกาศออกไปได้

นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส กล่าวว่า ตามที่กระทรวงการคลังได้นำเรียนที่ประชุมทราบว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนฯ เป็นภาษีที่ใช้สำหรับลดผลกระทบในการปรับหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ของ อบท. ซึ่งที่ผ่านมาใช้ภาษีตัวนี้ เมื่อการปรับเกณฑ์การจัดสรรแล้ว ท้องถิ่นไหนได้รับผลกระทบ จะใช้ส่วนนี้ชดเชย หรือท้องถิ่นไหนที่มีรายได้ไม่น้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ จะใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ ไปลดผลกระทบในเรื่องดังกล่าว

นายณพดล แก้วสุพัฒน์ กล่าวว่า เห็นด้วยในการที่จะนำภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และภาษีมูลค่าเพิ่มมาพิจารณาใหม่ เพราะว่าภาษีมูลค่าเพิ่มตามแผนต้องใช้ปีปฏิทิน ส่วนภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้มาพิจารณาทบทวน และปรับทั้งคู่ไปชดเชย หรือไปปรับให้เหมาะสมกับส่วนอื่นจะเหมาะสมกว่า สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เห็นควรนำภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์กับภาษีมูลค่าเพิ่มไปพิจารณาใหม่ ซึ่ง อบจ. น่าจะยอมรับได้

ประธาน กล่าวว่า ถ้าประกาศใช้ไปตามแนวทางเดิมในปี ๒๕๖๐ ไปก่อน แล้วรออีก ๓ เดือน ค่อยทบทวนใหม่ สามารถทำได้หรือไม่

นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย กล่าวว่า ในระยะที่ผ่านมาจะประกาศใช้ตลอดปีงบประมาณ ยังไม่เคยมีประกาศทบทวนระหว่างปี

ประธาน กล่าวว่า แม้ไม่เคยมีประกาศทบทวน แต่จะสามารถทำได้หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า จะส่งผลกระทบให้เสียดุลยภาพ

ประธาน กล่าวว่า หากมีการเปลี่ยนระยะเวลาการจัดสรรจากเดิมที่สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ให้ขยายระยะเวลาการใช้เกณฑ์เดิมออกไปอีก ๓ เดือน

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า ใช้เกณฑ์เดิมใช้หรือไม่ คือไม่ประกาศเกณฑ์ใหม่

ประธาน กล่าวว่า ขยายระยะเวลาออกไปได้หรือไม่ อาจเรียกว่าเป็นการประกาศเกณฑ์ใหม่ แต่ความจริงแล้ว ใช้เกณฑ์เดิมแทนที่จะสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ก็ขยายเวลาไปสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม แล้วจึงประกาศเกณฑ์ใหม่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑

นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย เสนอความเห็นว่ที่ ประชุมควรเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงิน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปก่อน สำหรับเรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้นำมาพิจารณาพร้อมกับร่าง พ.ร.บ. รายได้ท้องถิ่น ซึ่งจะนำเสนอ ก.ก.ด. พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์ กล่าวว่า เทศบาล และ อบต. เสนอว่าเห็นควรนำเฉพาะภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ไปปรึกษาหารือกัน ถ้านำภาษีมูลค่าเพิ่มไปด้วย อบจ.ไม่กระทบ

ประธาน กล่าวว่า จะใช้ระยะเวลานานเท่าไร

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์ กล่าวว่า ต้องถามความเห็นของ อบจ. ภาษีมูลค่าเพิ่ม อบจ. ได้ไปแล้ว เป็นเกณฑ์ปกติที่ฝ่ายเลขานุการรับทราบอยู่แล้ว ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องดุลยภาพในการบริหารจัดการตัวเงิน เพราะได้เท่าเดิมทุกปี ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งในการประชุม คณะอนุกรรมการฯ ว่า จะพยายามไม่ให้น้อยกว่าเดิม ซึ่งในการที่ อบจ. ขอจัดสรรให้เกิดความเป็นธรรม ในขณะที่ภารกิจหน้าที่ของเทศบาล และ อบต. มีมากมาย ในเรื่องการดูแลถนน ซึ่ง อบจ. ไม่ได้เข้ามาดูแลเลย จึงขออนุญาตนำเรียนประเด็นนี้ด้วย

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า จังหวัดสมุทรปราการ เทศบาลมีรายได้มาก มีโรงงานอุตสาหกรรม เป็นจำนวนมาก สำหรับ อบต. เทศบาลขนาดเล็ก อบจ.ดูแลอยู่แล้ว ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เคยแยกกันกับภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่ใช้ประเด็นที่ อบจ. จะคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีตัวอื่นไปให้เทศบาล อบต. ซึ่งไม่ได้ตกลงกันแบบนั้น จึงขอให้ถอนภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ กับภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อหารือกันใหม่

ว่าที่ร้อยตรี ขาญยุทธ เกื้ออรุณ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่ม จำเป็นต้องมาสมทบให้ท้องถิ่นที่ขาดรายได้ เห็นควรขอเลื่อนไปทั้ง ๒ อย่าง คือ ภาษีรถยนต์และภาษีมูลค่าเพิ่ม ในระยะเวลา ๒ - ๓ เดือน

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า กรณีนี้เสนอให้เลื่อนเฉพาะ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์อย่างเดียว หากเลื่อนภาษีมูลค่าเพิ่มไปด้วย ก็จะเป็นปัญหากับท้องถิ่นขนาดเล็ก จะไม่มีเงินจะจ่ายเงินเดือน ทำให้สภาพเศรษฐกิจไปไม่รอด เพราะจำนวน อบจ.มีไม่กี่แห่ง แต่จำนวนท้องถิ่นขนาดเล็กมีมากกว่าตัวหารมากกว่า และขณะนี้ อบจ. มีรายได้เพิ่มอยู่ตลอด แต่ท้องถิ่นขนาดเล็กไม่มีเงินจะจ่ายเงินเดือน

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า เงื่อนไขแรกที่ต้องพิจารณา หากสรุปได้วันนี้ จะเป็นเรื่องที่ดี และจะส่งผลต่อกระบวนการจัดทำงบประมาณท้องถิ่น ตัวเลขจะชัดเจนขึ้น สามารถวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ แต่ถ้าไม่สามารถสรุปได้ ก.ก.ธ. มีอำนาจในการปรับเปลี่ยนประกาศได้อยู่แล้ว แต่โดยหลักการการจัดสรรภาษีไม่ใช้การพิจารณาเฉพาะเรื่องและไปเจรจาต่อรองให้ได้ข้อยุติ ซึ่งไม่ใช่หลักการจัดสรรรายได้ของท้องถิ่น ถ้าจะให้เป็นไปตามหลักการ จะต้องปรับปรุงใหม่ทั้งหมด จึงมีผลกระทบมาก อาจจะต้องจำกัดเหลือ ๒ ตัว ซึ่งยอมรับได้ ซึ่งควรจะโยงไปถึงภารกิจ แต่ถ้าไม่สามารถอ้างอิงหลักการที่จะอธิบายได้ว่าจะดำเนินต่ออย่างไร ขอให้ยึดตามเดิมเพื่อให้ระบบงบประมาณต่าง ๆ เดินต่อไปได้ หรืออาจจะตั้งให้มีจำนวนเงินเพียงพอ

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า ขณะนี้ข้อบัญญัติเทศบาล อบต. อบจ. ปี ๒๕๖๑ ทำเสร็จแล้ว ผ่านเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยใช้เกณฑ์เดิม เพราะฉะนั้นขอให้ใช้เกณฑ์เดิมไปก่อน และค่อยไปหารือกันหรือทบทวนอย่างที่เหมาะสมกล่าวไว้

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ภาษีตัวอื่นไม่ใช่ประเด็นที่เกี่ยวข้อง แต่ที่เป็นประเด็นปัญหา คือ เรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เท่านั้น ภาษีมูลค่าเพิ่ม อบจ. ได้ ๕ % ซึ่งไม่ส่งผลให้เกิดความเดือดร้อน แล้วยังได้ในส่วนที่แบ่งจากภาษีรถยนต์และค่าธรรมเนียมรถยนต์ด้วย เทศบาล และ อบต. ต้องการที่จะขอเพิ่มส่วนแบ่งภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เท่านั้น เพราะฉะนั้น อบจ. จะได้ ๕ % จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนที่เหลือเป็นไปตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนฯ ที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ จึงเสนอให้เปลี่ยนเฉพาะภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เนื่องจาก อบจ. มีรายได้จากปีที่ผ่านมามากกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่ง อบจ. ทั้ง ๗๖ แห่ง สามารถนำไปดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นจำนวนมาก ในขณะที่เทศบาล และ อบต. เงินไม่เพียงพอทุกปี จึงขอความกรุณาขอยกในส่วนที่ขาดไปด้วย

ประธาน กล่าวว่า เนื่องจากตัวเลขทั้งหมดมีการอิงกันอยู่ การชะลอบางตัว น่าจะไม่สามารถทำได้เพราะจะส่งผลกระทบกันทั้งหมด ขอให้ใช้เวลาให้เร็วที่สุดในการพิจารณา ถ้ามีความจำเป็นขอให้จัดประชุม ก.ก.ธ. เดือนตุลาคม เพื่อให้ได้ข้อยุติ

นายภาณุ จันทรเจียวใช้ กล่าวเพิ่มเติมว่า เกณฑ์การจัดสรรรายได้ระหว่างท้องถิ่น เป็นข้อเสนอระยะยาวในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณโดยมีหลัก อยู่ ๒ ประการคือ หลักความเท่าเทียมกัน และหลักความเป็นธรรม ขณะนี้เกณฑ์ส่วนใหญ่ จะเป็นเรื่องความเท่าเทียม แต่หลักความเป็นธรรม คือ หลักของความจำเป็น แต่ละแห่งที่มีภารกิจแตกต่างกัน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีรายการที่ไม่พึงประสงค์ คือ เงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์หรืออุดหนุนเฉพาะกิจ จะเป็นตัวบ่งบอกถึงปริมาณงานว่า แต่ละ อบต. จะมีความแตกต่างเรื่องปริมาณงานขนาดไหน กรณีตัวอย่างเช่น โรงเรียน เงินอุดหนุนเด็ก ไม่ได้มีทุกแห่ง มีเพียงบางแห่ง หลักเกณฑ์ตัวนี้เป็นเกณฑ์การจัดสรร

งบประมาณให้ตามความจำเป็น ถ้าท้องถิ่นไหนไม่มีโรงเรียน บางแห่งมีโรงเรียนมากกว่า ๑ แห่ง ก็มีการอิงเกณฑ์การจัดสรรตามปริมาณงาน ซึ่งในระยะยาว หากมีการแก้ปัญหาเหล่านี้ มีการอิงเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนในอนาคต คำว่าเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์หรืออุดหนุนเฉพาะกิจ อาจจะไม่มีเสียก็ได้ มีเฉพาะเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งในระยะยาวควรจะต้องมีการพิจารณาถึงเกณฑ์การจัดสรรตามภารกิจหน้าที่ เพื่อความเป็นธรรมด้วย

ประธาน กล่าวว่า ขอให้นำหลักการนี้ไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรเงินตามที่คุณแทนสำนักงานงบประมาณได้กล่าวไว้ หลักการใดที่ยังละเอียดไม่ได้นำมาใช้ ก็ควรเอามาใช้ตามความจำเป็นและตามภารกิจ

นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส กล่าวว่า หากเลื่อนการจัดสรรภาษีทุกตัวออกไปอาจเป็นปัญหาเรื่องประกาศ ก.ก.ธ. เนื่องจากภาษี ๕ ตัว ไม่ได้กำหนดปีไว้ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ต่อเนื่อง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็จะจัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น หากจะต้องมีการชะลอ ขอให้ชะลอเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เพื่อให้ภาษีทั้งระบบเดินต่อไปได้

นายพรชัย วุฒิระเวช กล่าวว่า ควรมีการพิจารณากลไกการจัดสรรรายได้ และการจัดสรรเงินอุดหนุนซึ่งเกี่ยวข้องกันอยู่ ถ้าดึงไปแค่ ๒ ตัว จะกระทบกับตัวเลขที่คำนวณไว้ และไม่ได้ตามจำนวนที่ประมาณการไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัวอื่นที่ประกาศใช้ไปแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า ตามความเข้าใจประเด็นที่ประธานเสนอคือ ให้ใช้หลักเกณฑ์เดิมไปก่อน และใช้เวลาทบทวนให้ได้อย่างรวดเร็ว เมื่อได้ข้อยุติแล้วจึงจัดทำประกาศ

ประธาน กล่าวว่า ความหมายคือให้ใช้หลักเกณฑ์เดิมไปก่อน แล้วประกาศในภายหลัง โดยขยายเวลาออกไป แล้วจัดประชุม ก.ก.ธ. เดือนตุลาคม มิฉะนั้นจะเกิดความยุ่งยาก เนื่องจากภาษีทุกตัวมีความเชื่อมโยงกันกับตัวเลขในภาพรวม

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า ขอให้ ๓ สมาคม ไปตกลงกันให้ได้ข้อยุติแล้วนำมาเสนอคณะอนุกรรมการ

ประธาน กล่าวว่า ถ้าไม่สามารถหาข้อยุติได้ ก.ก.ธ. จะมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ในระยะสั้นขอให้เป็นไปตามที่เสนอ แต่ควรจะมีการพิจารณาถึงปี ๒๕๖๒ ด้วย ทั้งนี้ ก.ก.ธ. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาโครงสร้างหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งระบบ เพื่อดูทั้งระบบ โดยมีศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา เป็นประธาน ซึ่งควรจะต้องยกประเด็นดังกล่าวมาพิจารณา

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. เห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษี และเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การจัดสรรใหม่

๒. มอบให้ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ใน ก.ก.ธ. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษี และเงินอุดหนุนทั่วไป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ได้ข้อยุติแล้วนำเสนอคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ

๔.๕ การติดตามผลการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้มีคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดระบบการติดตาม และประเมินผลการกระจายอำนาจในภาพรวม ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการกระจายอำนาจ นำเสนอแนวทางในการพัฒนาเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการจัดบริการสาธารณะ และการประเมินค่าเป้าหมายขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อบท. และเสนอรายงานผลการดำเนินงานการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ บุคลากร รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกระจายอำนาจให้ ก.ก.ถ. ทราบ และคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ได้พิจารณาสรุปการติดตามผลการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของ อบท. จำนวน ๓ ภารกิจ ได้แก่ ๑) การบริหารจัดการขยะ ๒) การบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ ๓) การคุ้มครองผู้บริโภค ในพื้นที่ อบท. จำนวน ๒๑ แห่ง และที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลได้มีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าว และให้นำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการให้ สกถ. นำไปขับเคลื่อนให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมต่อไป ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการขยะ

๑) รัฐบาลควรส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการขยะในระดับท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นโซนและมีเจ้าภาพหลัก จะทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ อบท. และลดการทำงานซ้ำซ้อน ความรอบให้ อบจ. หรือ อบท. ขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพรับผิดชอบการกำจัดขยะในภาพรวมของแต่ละจังหวัด โดยจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกำจัดขยะ แบ่งโซนกลุ่ม อบท. โดยให้มีระยะทางการขนส่งขยะเข้าสู่ศูนย์รวบรวมและกำจัดขยะไม่เกิน ๒๐ - ๓๐ กิโลเมตร เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งของ อบท. ที่ทำ MOU ร่วมกัน และเป็นการจูงใจให้ อบท. นำขยะเข้าสู่ศูนย์กำจัดขยะซึ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่าในการเดินระบบกำจัดขยะของศูนย์กำจัดขยะ นอกจากนี้ ควรมีระเบียบรองรับในการจัดเก็บค่าบริการระหว่าง อบท. ให้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน

๒) ปัญหาขยะเก่าสะสมในพื้นที่ อบท. ซึ่งทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมานาน ควรใช้วิธีจ้างเหมาบริการให้เอกชนเข้ามาดำเนินการกำจัดให้หมดไปโดยเร็ว โดยรัฐบาลต้องมีมาตรการสนับสนุนและจูงใจให้เอกชนมาลงทุน หรือออกกฎหมายรองรับเพื่อให้เอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

๓) รัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังเกี่ยวกับการงดหรือลดการใช้วัสดุที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โฟม ถุงพลาสติก และเร่งรัดการออกมาตรการให้ผู้ผลิตต้องรับซื้อหรือแลกคืนบรรจุภัณฑ์ เช่น ขวด กระป๋อง รวมทั้งรับผิดชอบในการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวด้วย

๔) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ อบท. ควรส่งเสริมการคัดแยกขยะอย่างจริงจังทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้จัดกิจกรรมรณรงค์และสร้างความตระหนัก ปลุกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กไปถ่ายทอดสู่ผู้ปกครองจนทำเป็นวิถีชีวิต รวมทั้งภาครัฐควรเป็นต้นแบบหรือผู้นำในการลดขยะจากต้นทาง

๕) อบท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญ จำเป็นของโครงการก่อสร้างศูนย์และระบบกำจัดขยะ ประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหที่จะเกิดขึ้น จะช่วยลดการต่อต้านจากประชาชนและทำให้การดำเนินงานโครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะตามนโยบายของรัฐบาลสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๖) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและ อบท. ควรมีการดูแลคุณภาพชีวิตและให้สวัสดิการแก่ประชาชนบริเวณโดยรอบศูนย์กำจัดขยะ/บ่อขยะ และมีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีคนงานที่คัดแยกขยะบริเวณบ่อขยะด้วย รวมทั้งควรกำหนดข้อปฏิบัติในการรื้อค้นขยะ เพื่อให้เกิดความสะอาด ปลอดภัย และมีระเบียบ

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนกระบวนการเสนอของบประมาณและการขออนุมัติแก้ไขปรับปรุงแบบโครงการให้มีความกระชับ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและควรให้คำแนะนำและกระตุ้นเร่งรัด อปท. ให้ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งควรเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินในแต่ละงวดให้แก่ อปท. ที่ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบ

๒) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องการจัดการขยะที่เป็นปัญหาหรือถูก สตง. ทักท้วงโดยเร็ว และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน และควรมีการศึกษาราคาและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์เครื่องจักรต่างๆ ด้วยเพื่อให้ อปท. สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้ของที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ให้สามารถใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้อย่างยาวนาน

๓) ส่วนกลางควรมีมาตรการที่ชัดเจนให้ อปท. ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้มีรายได้มาบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว เช่น การจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย ๑) อปท. จัดเก็บเองโดยตรง ๒) ขอให้การประปาส่วนภูมิภาคให้ความร่วมมือในการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย ของ อปท. โดยจัดเก็บแบบแบ่งกับค่าน้ำประปา ๓) จัดเก็บแบ่งกับภาษีโรงเรือน และในกรณี อปท. ยังให้บริการไม่ครอบคลุมพื้นที่ควรเริ่มเก็บจากผู้ประกอบการโรงแรม ร้านค้าห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

๔) อปท. ควรวางแผนการดูแลและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะให้สามารถเดินระบบได้ในระยะยาวได้ตามศักยภาพและครอบคลุมทั้งพื้นที่ และควรมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญดูแลอย่างเป็นระบบ

๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการคุ้มครองผู้บริโภค

๑) สกค. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษารูปแบบการคุ้มครองผู้บริโภคของ อปท. และนำเสนอรูปแบบดังกล่าวให้ อปท. นำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคของ อปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรมเหมาะสม และทันเหตุการณ์

๒) อปท. ควรมีการจัดทำแผนการดำเนินงานการคุ้มครองผู้บริโภคในเชิงรุกมีการประชาสัมพันธ์ อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการเลือกสินค้า วิชิตูฉลาก วันผลิต วันหมดอายุ การรับประกันสินค้า และการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารเพื่อความปลอดภัย รวมทั้ง ควรติดตาม สอดส่อง ดูแลอย่างต่อเนื่อง และวิธีการเข้าไปไกล่เกลี่ยปัญหากรณีมีการร้องเรียน

๓) อปท. ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน เพื่อเป็นสถิติ และเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา และควรมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนหลากหลายช่องทาง เพื่อเป็นการป้องกันและทำให้ผู้ประกอบการมีความเกรงกลัวและไม่เอาเปรียบประชาชน

๔) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการคิดค้นนวัตกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้มีแนวทางการทำงานที่หลากหลายและทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยี

๕) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการตรวจสอบสินค้า และบริการ แก่เจ้าหน้าที่ อปท. อย่างต่อเนื่อง เช่น ประเด็นที่เป็นปัญหาที่มีข้อร้องเรียน กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดทำคู่มือแนะนำวิธีการตรวจสอบสินค้าและบริการที่เป็นปัญหาต่อผู้บริโภค เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของ อปท. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ อปท. และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปขับเคลื่อนให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒. นำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ก.ธ. ให้ อปท. ทราบ และนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดบริการสาธารณะให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ อปท. และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปขับเคลื่อนให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒. นำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ก.ธ. ให้ อปท. ทราบ และนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดบริการสาธารณะให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอความเห็นประธานได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางชินชวัน ลิ้มปรีระกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ผู้จัดรายงานการประชุม